

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Затверджую
Ректор Рівненського державного
гуманітарного університету
 проф. Р.М.Постоловський

**ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність у
Рівненському державному
гуманітарному університеті**

Ухвалено на засіданні Вченої ради
РДГУ «31» січня 2019 року
(протокол №1)

Рівне 2019

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність у Рівненському державному гуманітарному університеті (далі – Університет) розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу діяльність», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Університету.

1.2. Мета Положення полягає у запровадженні правил і норм академічної доброчесності в Університеті та дотриманні стандартів чесної та високопрофесійної діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету у науково-дослідницькій сфері та освітньому процесі.

II. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Академічна доброчесність передбачає дотримання правил посилання на джерела інформації у випадку використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання вимог про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну науково-педагогічну (творчу) діяльність; контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти; об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.3. Закон України «Про освіту» формами академічної недоброчесності вважає плагіат, самоплагіат, фабрикацію, фальсифікацію, списування, обман, хабарництво та необ'єктивне оцінювання.

2.4. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

2.5. Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

2.6. Фабрикація – вигадкування даних або фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях.

2.7. Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

2.8. Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

2.9. Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої та наукової (творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

2.10. Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

2.11. Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.12. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники Університету можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання (*ухвалюється вченою радою Університету*);
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання (*ухвалюється вченою радою Університету*);
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади (*ухвалюється вченою радою Університету*).

2.13. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо) (*ухвалюється вченою радою факультету (інституту)*);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми (*ухвалюється вченою радою факультету (інституту)*);
- відрахування із закладу освіти (*ухвалюється вченою радою Університету*);
- позбавлення академічної стипендії (*ухвалюється вченою радою Університету*);
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання (*ухвалюється вченою радою Університету*).

2.14. Види академічної відповідальності (у тому числі додаткові та деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та внутрішніми положеннями Університету, що затверджені вченою радою Університету та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності.

III. Рада з питань академічної доброчесності

3.1. Рада з питань академічної доброчесності (далі – Рада) створюється для контролю та моніторингу дотримання науково-педагогічними і педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти принципів та правил академічної доброчесності.

3.2. У своїй роботі Рада керується Конституцією України, Законами України, іншими підзаконними актами, Статутом Університету та цим Положенням.

3.3. Склад Ради затверджується вченою радою Університету. Строк повноважень Ради складає 3 роки.

3.4. Рада має право:

- розглядати заяви про порушення науково-педагогічними та педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти академічної доброчесності;
- залучати експертів з відповідних галузей і структурних підрозділів Університету, використовувати необхідні технічні засоби та програмні продукти щодо аналізу фактів про порушення правил академічної доброчесності;
- готувати пропозиції з питань підвищення професійної та академічної культури у науковій та освітній сферах Університету;
- проводити дослідження та семінари з академічної доброчесності, якості освітньої та наукової діяльності.

3.5. До складу Ради входять:

- за посадами (перший проректор, проректор з наукової роботи, проректор з навчально-виховної роботи, особа, на яку покладено повноваження з питань запобігання та виявлення корупції, директор Наукової бібліотеки, вчені секретарі спеціалізованих вчених рад, керівник юридичного відділу, голови органів самоврядування здобувачів вищої освіти);
- за згодою інші особи.

3.6. Рада зі свого складу обирає голову та секретаря. Голова Ради головує на засіданнях, підписує протоколи та рішення. Повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічну підготовку матеріалів до розгляду їх на засіданнях здійснює секретар.

3.7. Організаційною формою роботи Ради є засідання. Рішення ухвалюються простою більшістю голосів від числа присутніх.

3.8. Рішення Ради носять рекомендаційний характер, які затверджуються вченою радою Університету, а у випадках, передбачених пунктом 2.13. цього Положення – вченими радами факультетів (інститутів).

3.9. Рада не менше одного разу на рік звітує перед вченою радою Університету.

IV. Порядок розгляду заяв про академічну недоброчесність

4.1. Науково-педагогічні та педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти мають право подати заяву на ім'я голови чи секретаря Ради про виявлені ним будь-які факти академічної недоброчесності. Заявник повинен вказати свої особисті дані. Анонімні звернення Рада не розглядає.

4.2. Кожна особа, стосовно якої розпочато розгляд заяви про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

4.3. Голова Ради не пізніше 14 робочих днів із дати отримання заяви має повідомити усі зацікавлені сторони щодо початку процедури розгляду питання. Рада має скликати засідання про розгляд заяви у тридцятиденний період.

4.4. Для аналізу заяви про факти академічної доброчесності голова Ради може утворювати комісію, залучаючи до її роботи спеціалістів різних галузей. Висновки комісії заслуховуються на засіданні Ради.

4.5. На засідання обов'язково запрошується заявник та особа, щодо якої розглядається питання про порушення академічної доброчесності. Для з'ясування обставин конкретної справи на засідання можуть бути запрошені експерти відповідних галузей із правом дорадчого голосу.

4.6. Особа, щодо якої розглядалося питання про порушення академічної доброчесності, має право подати апеляцію у п'ятнадцятиденний термін після ухвалення рішення Радою.

V. Попередження академічної недоброчесності

5.1. Із метою уникнення фактів академічної недоброчесності у науковій (творчій) та освітній діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти в Університеті впроваджуються наступні заходи:

- ознайомлення всіх учасників наукового та освітнього процесів із нормами цього Положення;
- системне інформування науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти про дотримання принципів та правил академічної доброчесності;
- проведення семінарів щодо академічної культури у науковій та освітній сферах;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з вимогами дотримання правил академічної доброчесності під час підготовки навчальних та дипломних проектів;
- завідувачам кафедр, деканам, головам та членам екзаменаційних комісій, науковим керівникам посилити увагу щодо відповідності кваліфікаційних робіт принципам академічної доброчесності;
- обов'язкова перевірка кваліфікаційних робіт на наявність плагіату експертами та\чи за допомогою відповідних технічних засобів і програмних продуктів.

VI. Заключні положення

6.1. Положення про академічну доброчесність затверджується рішенням вченої ради Університету.

6.2. Здобувачі вищої освіти повинні бути ознайомлені з Положенням впродовж місяця після зарахування на навчання. Науково-педагогічні і педагогічні працівники ознайомлюються із нормами Положення під час

прийому на роботу або впродовж місяця після його ухвалення вченою радою Університету.

6.3. Зміни і доповнення до Положення погоджуються із органами студентського самоврядування, затверджуються вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора Університету.

6.4. Контроль за виконанням вимог Положення несуть посадові особи Університету відповідно до своїх функціональних обов'язків.